

ALLAH'İ ZİKRETMENİN FAYDALARI*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

İ'lemû eyyühe'l-ihvân... Enne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِذَا قَصَرَ الْعَبْدُ فِي الْعَمَلِ ابْتَلَاهُ اللَّهُ تَعَالَى بِالْهَمِّ

(حم. فى الزهد عن الحكم مرسلًا)

RE. 58/1 (İzâ kassara'l-abdü fi'l-ameli, ibtelâhu'llâhu teâlâ bi'l-hemmi)

Beraber bir salevât-ı şerife okuyalım:

“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin- nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîîî, ve sahbihîîî, ve sellim.” (3 defa)

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

a. Sıkıntıların Kaynağı

Ahmed ibn-i Hanbel, Hakem Rh.A'ten rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

إِذَا قَصَّرَ الْعَبْدُ فِي الْعَمَلِ ابْتَلَاهُ اللَّهُ تَعَالَى بِالْهَمِّ

(حم. فى الزهد عن الحكم مرسلًا)

RE. 58/1 (*İzâ kassara'l-abdü fi'l-ameli, ibtelâhu'llâhu teâlâ bi'l-hemmi*)

(*İzâ kassara'l-abdü fi'l-ameli*) “Kul ibadetinde, amelinde kusur işler, noksanlık yapar, vazifeyi tam yapmaz, eksiği kusuru olursa; (*ibtelâhu'llâhu teâlâ bi'l-hemmi.*) Allah onu gam, keder, üzüntü, tasa ile müptela eder.”

Kul, amelinde eksiklik yapıyor. Amelleri, emrolunduğu vech ile yapamıyor, yapmıyor. Meselâ, namazı geç kılıyor. Sabahları kalkamıyor, cemaate gelemiyor. Acele kılıyor, şunu yapıyor, bunu yapıyor. Birçok eksiklikleri var amellerinde... O zaman. Allah-u Teâlâ ona bir kaygılanacak, meşakkatlenecek, gamlanacak bir ibtila verir ki o eksikliğini telafi etsin. Musibetler de bu meyanda...

Allah kusurlarımızı affetsin... Amellerimizi kusursuz yapmaya çalışan kullarından eylesin...

¹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.290, no:1140; Ahmed ibn-i Hanbel, *Zühd*, c.I, s.10; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VII, s.111, no:3553; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.II, s.63, no:261; Hakem Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.328, no:6788; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.423, no:2505.

Tabii hepimiz aciz insanlarız. Amellerimizi istenildiği şekilde, tam yapmaya kimsenin gücü yetmez. Öyle Peygamberimiz gibi, melekler gibi olalım, olmaz. Ama terk de olmaz. Vazifemiz, elimizden geldiğince tam yapmağa çalışacağız.

b. İnsanın Öleceđi Yere Gitmesi

Ahmed ibn-i Hanbel, Taberânî, Hâkim ve Tirmizî, Matar ibn-i Ukâmis RA'dan; Tirmizi, Ebu Uzze RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:²

إِذَا قَضَى اللَّهُ لِعَبْدٍ أَنْ يَمُوتَ بِأَرْضٍ
جَعَلَ لَهُ إِلَيْهَا حَاجَةً

(حم. طب. ك. ت. حس عن مطر بن عكاس؛ ت. عن أبي عزة)

RE. 58/2 (İzâ kada'llàhu li-abdin en yemûte bi-ardın, ceale lehû ileyhâ hâceten.)

(İzâ kada'llàhu li-abdin en yemûte bi-ardın)

“Allah bir kulun bir toprakta, bir ülkede, bir şehirde, bir mıntıkada ölmesini hükmettiği,

² Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.39, no:2072; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.227, no:22034; İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstiab*, c.I, s.464; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXVIII, s.56, no:5996; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.1018; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.346; İbn-i Hibbân, *Sikât*, c.III, s.391, no:1287; Matar ibn-i Ukâmis RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.40, no:2073; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.522, no:1360; Taberânî *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XXXII, s. 276, no:706; Ebû Uzze RA'dan.

takdir eylediği zaman, (*ceale lehû ileyhâ hâceten*) oraya bir iş, bir ihtiyaç, bir vesile çıkarır, adam oraya gider, orada ölür.”

Ecel mukadder, yeri de mukadderdir. Filan adam, filan yerde, filan zaman ölecek. Bunun tarihi tesbit edilmiş. Adam burada, ecel de orada olacak. Saat de gelmiş; beş dakika, on dakika var... Bir acele iş çıkar, arabayla gitmek istemez; tayyarenin içinde giderken, kaza da olur biter.

Bunun bir hikayesini okumuştum: Süleyman AS'ın yanına bir ziyaretçi gelmiş, oturuyor. Azrail AS da gelmiş Süleyman AS'ın ziyaretine... Bakmış ki defterde, “Bu adamın canı, filan saatte Hindistan'ın bilmem neresinde alınacak.” yazıyor. Adam burada. Buradan Hindistan'a gitmesi için aylar lazım! Azrail AS, “Nasıl alacağım ben bu adamın canını burada?” diye düşünmeye başlamış. Oradan gitmiş.

Azrail AS gidince, o adamın içine bir korku düşmüş. Yâhu ben bu adamın tipini hiç beğenmedim demiş. İnsan kılığında geliyor tabii. Süleyman AS'dan rica etmiş, demiş ki:

“—Rüzgâra emretsen de beni uzak bir yere götürse...”

Süleyman AS da rüzgâra emretmiş, rüzgâr adamı Hindistan'agötürmüştü.

Cenab-ı Hakk'ın kudretine bak! Tayyareler yokken Süleyman AS tayyare mesabesinde ordusunu göklerde uçururdu. O kudret-i ilahiye

ile. E bugünkü uçak uçuyor da, Allah onun ordusunu uçuramaz mı? Bunlar olmayacak şeyler değil.

Adam gitmiş, Azrail AS da bakmış ki, adam Hindistan'da; hoşuna gitmiş. Gel bakalım demiş, almış canını...

Onun için,

“—Gitmeseydim de... Çıkmasaydım da... Yapmasaydım da...” boş bunlar. Bu mukadderat olan şey, olacak vaktinde. Allah hepimizin hakkında hayırlısını nasib etsin...

c. Evde de Namaz Kılın!

Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim ve İbn-i Ebî Şeybe, Ebû Saîd el- Hudrî RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

إِذَا قَضَى أَحَدُكُمْ الصَّلَاةَ فِي مَسْجِدِهِ فَلْيَجْعَلْ

لَبَيْتِهِ نَصِيبًا مِنْ صَلَاتِهِ فَإِنَّ اللَّهَ

جَاعِلٌ فِي بَيْتِهِ مِنْ صَلَاتِهِ خَيْرًا

(حم . م . ش . عن أبي سعيد)

RE. 58/3 (*İzâ kadà ehadükümü's-salâte fî mescidihî, felyec'al li-beytihî nasîben min salâtihî, feinna'llàhe câilün fî beytihî min salâtihî hayran.*)

(*İzâ kadà ehadükümü's-salâte fî mescidihî*)
“Sizden biriniz namazı bir mescidde cemaatle kıldığı zaman.” Kıldı, tamam. (*Felyec'al*

li-beytihi nasîben min salâtihi) “O namazından evine de bir nasib ayırsın, evinin de bir hissesi olsun! (*Feinna’llâhe câilün fî beytihi min salâtihi hayran.*) Çünkü evinde namaz kıldığı zaman, Allah o namazından dolayı evine bir hayır ihsan edecektir.”

Bir kimse camiye geldi, namazını kıldı. Evi için de namazdan bir nasib ayırması tavsiye ediliyor.

Bunun için ne yapsın? Farzı camide kılsın, gitsin sünneti de evinde kılsın. Yahut sünneti evinde kılsın gelsin, farzı camide kılsın. Evin de hakkı var yani. Evini de nasipsiz bırakmasın!

O kıldığı namazla Allah, evine hayırlar verir. Nafile namaz kılar. Kaza namazları, diğer namazlar. Evimizde olduğumuz müddette bunları yapmaya imkân vardır. Farzları mutlaka camiye gelmek lazım!

³ Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.180, no:1298; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.59, no:11584; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.115, no:1021; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.300, no:969; İbn-i Ebî Şeybe, *Mûsânef*, c.II, s.255, no:6511; Abdürrezzak, *Mûsânef*, c.III, s.70, no:4837; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.311, no:2104; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.IX, s.27; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.212, no:1206; Ebû Saîd el-Hudrî RA’dan.

Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.II, s.189, no:2858; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.III, s.446, no:1943; İbn-i Asâkir, *Mu’cem*, c.II, s.230, no:1567; Ebû Avâne, *Müsned*, c.II, s.255, no:3061; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

ç. Hacdan Sonra Mekke'de Fazla Durmayın!

Hàkim ve Beyhakî, Hz. Aişe RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

إِذَا قَضَى أَحَدُكُمْ حَجَّهُ فَلْيُعَجِّلِ الرَّجُوعَ إِلَى
أَهْلِهِ فَإِنَّهُ أَعْظَمُ لِأَجْرِهِ

(ك.ق. عن عائشة)

RE. 58/4 (*İzâ kadâ ehadüküm haccehû, felyüaccili'r-rucûa ilâ ehlihî, feinnehû a'zamü li-ecrihî*)

(*İzâ kadâ ehadüküm haccehû*) “Sizden biriniz haccını yapıp tamamladığı zaman, (*Felyüaccili'r-rucûa ilâ ehlihî*) beldesine, ailesine dönüşü acele yapsın, çabuklaştırsın. Oyalanmasın, çabuk gitsin. (*Feinnehû a'zamü li ecrihî*) Çünkü böyle hareket etmek, haccının sevabının daha büyük olmasına sebep olur.”

Allah nasib etsin de gene gidelim. Haccımızı yaptık, bitti hac. Şeytanı taşladık, son tavafımızı yaptık, bitirdik haccı. Bitirdik mi, dönüşü çabuk et. Dönüşü, çoluğuna çocuğuna dönüşü acele et.

⁴ Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.650, no:1753; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.259, no:10143; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.283; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.II, s.300, no:289; Hz. Aişe RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.V, s.24, no:11890; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.424, no:2507.

“—Artık Kâbe’ye bir daha gelecek değilim ya, bir ay daha kalayım, iki ay daha kalayım!”

Yok. Bitti mi vazifen? Bitti. Ehline rüçüda acele et! Elinden gelirse bayramın beşinci, altıncı gününde çıkar dönersin. Şirketler de öyle yaparlar zaten. (*Feinnehu a’zamu li-ecrih*) Bunda büyük ecirler vardır. Çünkü orada kaldığı müddetçe kusurlar eder, kabahatlar eder, kazandığı sevapları kaçıırır elinden. Onun için, buna meydan kalmadan dönsün evine...

d. Kardeşine Öğrenmek İçin Soru Sor!

Deylemî, Hz. Ali RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

إِذَا قَعَدَ أَحَدُكُمْ إِلَىٰ أَخِيهِ فَلْيَسْأَلْهُ تَفَقُّهُهَا
وَلَا يَسْأَلْهُ تَعْنَتًا

(الديلمى عن على)

RE. 58/5 (*İzâ kaade ehadüküm ilâ ahîhi, felyes’elhü tefekkuhen, ve lâ yes’elhü teannüten.*)

(*İzâ kaade ehadüküm ilâ ahîhi*) “Sizden biriniz bir kardeşinin yanına varıp da oturduğu zaman, (*felyes’elhü tefekkuhen*) ona bir bilgiyi öğrenmek için, dinî bir konuyu öğrenmek için

⁵ Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.299, no:1183; Hz. Ali RA’dan.

Câmiü’l-Ehâdîs, c.III, s.428, no:2513.

soru sorsun. (Ve lâ yes'elhü teannüten) Onu imtihan etmek, mahcup etmek maksadıyla sormasın!”

Bazı meseleler vardır, içinden çıkılmaz. O zor meseleleri sormayın! “Mahcup olsun, cevap veremesin de görsün gününü!” diyerekten bu gibi sorguları yapmayınız.

Şöyle bir şey yazmış:

Muhiddin-i Arabî, terbiyesini Abdülkadir-i Geylani'den almış. Sebebi şöyle. Bunlar üç arkadaş Abdülkadir-i Geylani Hz.ni ziyarete gitmiş. İki Abdülkadir-i Geylani Hazretlerine çeşitli sualler sormuşlar. Bu suallerin altından çıkamayacak değil ama, onu rahatsız etmişler sorgularıyla... Muhiddin-i Arabi Hz. sükût etmiş. Hiçbir şey söylememiş. O himmet beklemiş. Abdülkadir-i Geylani Hz. teveccüh buyurmuş, dönmüş memleketine...

Döndükten sonra güttüğü koyun söylenmeye başlamış:

“—Sen beni gütmek için, çiftçilik yapmak için yaratılmadın!” demiş.

Bir sürü, onun lisaniyle söylüyor, dilimizle. Hayvandan tabii bizim dilimiz çıkmaz ama Cenab-ı Hak, Mûsâ AS'la ağaçtan tekellüm etti. Ağaç vasıtasıyla söyledi Cenab-ı Hak. Buna da hayvan vasıtasıyla söyleniyor. Sen deme ki:

“—Canım bu bizim konuşmamız işte boğazın bir teşkilatı var. Ağızın bir teşkilatı var. Ancak bu şekilde konuşulur. Hayvan bunu beceremez ki. Hele ağaç hiç beceremez.”

E senin elindeki radyo neden ibaret? Var mı ağız, burnu? Tahtadan, tenekeden, şundan, bundan. Bunu insan yapmış. İnsan tahtayı konuşturabiliyor da Allah konuşturamaz mı? Kıyamet günü yarın ağızımızı kapatacaklar.

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا

أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ

(يس: ٦٥)

(*El-jevme nahtimu alâ efvâhihim*) “O gün biz onların ağızlarını mühürleriz. (*ve tükellimünâ eydîhim*) Elleri bize konuşur, (*ve teşhedü ercülühüm*) ayakları da kazandıklarına şahitlik eder.” (Yâsin, 36/65)

“—Hocam olur mu?”

Neden olmayacak? İşte elindeki televizyonun karşısında... Nesi var onun? Ne güzel söylüyor. Bu Allah’ın bize verdiği ilmin bir zerresidir. O zerreyle bak neler yapıyoruz bugün.

E Allah-u Teâlâ’nın ilmi, nâmütenahi, sonsuz... Şimdi sen beni gütmek için yaratılmadın, ne yapıyorsun sen? Bu sözü duyduktan sonra, Muhiddin-i Arabi Hz. anasına gelmiş demiş ki:

“—Ana, ben gideceğim. Tahsil-i ilme, Abdülkadir-i Geylani Hz.nin yanına gideceğim.”

Anası da bir miktar altın vermiş kendisine. Pabucunun altına koymuş. Tabii, “Allah selamet versin oğlum!” demiş göndermiş. Derken yolda eşkıyalar yakalamış. Soymuşlar kafileyi. Sıra buna gelmiş.

“–Senin neyin var?” demişler.

“–Birkaç altınım var!”

“–Nerede?”

“–Ayağımın altında...”

Adamların tuhafına gitmiş, şaşırılmışlar. Bu çocuk doğruyu söylüyor da bize ne oluyor? Koskoca adam olduk da hala ne fena yollarda duruyoruz diyerekten tevbe etmişler. Muhyiddin-i Arabi’ye ilk teslim olan kimseler onlar olmuş. O eşkıyalar Muhyiddin-i Arabi’nin çocuklukta dervişleri olmuşlar. Bugünkü tabiriyle...

Allah hepimizi affetsin... Büyüklerin şefaathlerine hepimizi mazhar eylesin...

Onun için soracağımız vakitte, bilmediğimiz meseleyi öğrenmek için sorarız. Yoksa şunu şuna soralım. Gider ona sorar, ona sorar, ona sorar. Bilmediğin bir şey varsa onu sor, öğren git işte, bu kadar. Eşeler boyna... Eşelemek iyi değil.

e. Konuşana Sus Bile Demeyin!

Bu hadîs-i şerîf Ebû Hüreyre RA’dan. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

⁶ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.518, no:10731; Beyhakî, *Sünenü’l- Kübrâ*, c.III, s.219, no:5618; Mâlik, *Muvatta’ (Rivayet-i Yahyâ)*, c.I, s.103, no:232; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.II, s.258; Abdürrezzak, *Mûsânef*, c.III, s.223, no:5416; Ebû Hüreyre RA’dan.

إِذَا قُلْتَ لِصَاحِبِكَ وَالْإِمَامِ يُخْطَبُ

يَوْمَ الْجُمُعَةِ أَنْصِتْ فَقَدْ لَغَوْتَ

(مالك، حم. ق. د. ن. ه. عن أبي هريرة)

RE. 58/6 (*İzâ kulte li-sâhibike ve'l-imâmü yahtübü yevme'l- cümüati: Ensıt! Fekad legavte.*)

(*İzâ kulte li-sâhibike ve'l-imâmü yahtübü yevme'l-cümüati: Ensıt!*) “Cuma günü imam hutbede iken, yanındakine sus dersin, (*fekad legavte*) Cumanı ilga etmiş olursun.”

Cum'a günü, imam hutbede, hutbe okuyor. Yanında arkadaşın var, konuşuyor. Sen de ona, ‘Sus!’ diyorsun. ‘Cumanın sevabını kaçırdın!’ diyor.

Binâenaleyh, Cuma günü hutbe okunurken namazdaymış gibi edeple oturup, öyle dinlemek lâzım! Serbest oturmak da caiz değil. Ama mazeret olur, başka...

Mazeret olmadığı zaman yayılarak oturmak caiz değil. Namazda oturduğu gibi oturup, can kulağı ile dinleyeceksin ki, onu gidip evinde çoluğuna, çocuğuna, eşine, dostuna nakledeceksin ve onu belleyeceksin. Bugünkü cumada bunları öğrendim diyeceksin.

Vaaz dinliyorsan, güzel dinleyeceksin. Anlatabilecek şekilde dinleyeceksin. İstersen, unuturum diyerekten not da edeceksin. Onları güzelce başkalarına anlatmaya

çalışacaksınız ki, İslâm'ın esaslarını, biz okumak suretiyle öğreniriz, yahut duymak suretiyle öğreniriz. İşte muhakkak cehil çok felaket... Cehilden kurtulmak için ya okuyacaksınız, ya dinleyeceksin. Okumuyorsan, dinlemiyorsan, çok fena...

Allah kusurlarımızı affetsin... Cumalarımızı biz iyi dinlersek, birkaç sene içinde hoca oluruz biz de. Mutlaka mektebe gitmek lazım değil ki. Ashab-ı kiram nasıl öğrendi? Mektebe mi gittiler? Efendimizi dinlemekle öğrendiler. Ondan duyduklarını ezberlediler, bize de yetiştirdiler. Kitaplarımıza geçirdiler. Onların sayesinde biz de bak, sizlere bu hadis-i şerifleri nakledebiliyoruz. Bunlar belenmeseydi, nasıl naklederdik?

f. Kadılık Yapan Kimsenin Ecri

Ahmed ibn-i Hanbel ve Taberânî, Abdullah ibn-i Amr RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS bu hadîs-i şerîfte buyuruyor ki:⁷

إِذَا قَضَى الْقَاضِي فَاَجْتَهَدَ فَأَصَابَ فَلَهُ
عَشْرَةٌ أُجُورٍ وَإِذَا اجْتَهَدَ فَأَخْطَأَ كَانَ
لَهُ أَجْرٌ أَوْ أَجْرَانِ

(حم . طب . عن ابن عمرو)

RE. 58/8 (İzâ kada'l-kâdî fe'ctehede feesâbe, felehû aşeretü ücûrin; ve ize'ctehede feehtae, kâne lehû ecrün ev ecrâni.)

(İzâ kada'l-kâdî fe'ctehede feesâbe) “Hakim, mahkemede iki kişi arasında hüküm vermek için çok uğraştı. Acaba hangi ayete, hangi hadise bu hadise delalet ediyor diyerek o suretle karar verdi ve kararında isabet etti, doğru karar verdi. (*Felehû aşeretü ücûrin*) Allah on sevap verir.”

(*Ve ize'ctehede feehtae*) “Yine hâkim gayret etti, doğruyu bulmaya çalıştı, düşündü, taşındı, ama yanlış bir karar verdi; (*kâne lehû ecrün ev ecrâni*) kendisine bir veya iki ecir vardır.”

İctihad eden kimseye de, dinde gayret gösterdiğinden dolayı on sevap var. Mesela namaz kılıyoruz, bunların hep içtihadı vardır. Elimizi şöyle mi koyalım, salıverelim mi? Her imam, “Efendimiz böyle buyurmuştur.” diye bir tanesine karar veriyor. Bun an dolayı hatalı icthad etse bile sevap kazanır. Onun da yine bir ecri veyahut iki ecri olur.

Bize gelince mukallid durumundayız. Biz onları taklid ediyoruz. “Mukallidin imanı sahihtir.” demişler ama çalışmak şartıyla... Biz de onların delillerini kendimize göre alacağız, bulacağız. “Ha burada bu doğrudur.” diyeceğiz, uyacağız ona. Delillerini bilmeden, o öyle dedi diyerek bizim de öyle dememiz bir vakit için caiz.

⁷ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.187, no:6755; Taberânî, *Mu'cemü'l- Evsat*, c.IX, s.15, no:8988; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.III, s.426, no:2510.

Fakat sonra Kur'an okuyacağız, Allah'ın dediklerini anlayacağız. Hadisleri okuyacağız, Peygamber'in dediklerini anlayacağız. Biz de hükmümüzü ona göre vererekten, o mukallitlikten kendimizi kurtarıp, biz de tahkîkî imana ulaşacağız. Allah kusurlarımızı affetsin...

Onun için diyorlar ki, Allah-u Teâlâ akıl vermiş ya, zekâ vermiş ya; hiç okumasak da, hiç mektep medrese de görmesek. Dağın başında büyümüş olsak. Kimseyle de temasımız yok. O Allah-u Teâlâ'nın verdiği kuvvet ve kudret sayesinde, bu mülkün sahibi Allah'tır diye bulabilecek kabiliyetimiz var. Fakat bu kabiliyeti harcamadan ölür gidersek, mesulüz.

“—Canım bana kimse öğretmedi ki... Ne bileyim?”

Şurada bir iz var. Bu izi görünce;

“—Buradan bir at geçmiş.” diyor.

“—Nereden biliyorsun?”

“—Bak atın nalının izi var burada...”

Buradan bir kedi geçmiş bak.

“—Nereden anladın?”

“—Kedinin izi var burada...”

Buradan bir adam gitmiş.

“—Nereden anladın?”

“—Bak ayağının izi var burada...”

Bu izden onu anlayabiliyorsun da bu kâinatı görüp de Allah'ı anlayamayacak mısınız?

Allah affetsin kusurlarımızı...

g. Allah'ı Zikretmenin Faydaları

Hàkim, El-Hakem ibn-i Umeyr RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

إِذَا قُلْتَ سُبْحَانَ اللَّهِ فَقَدْ ذَكَرْتَ اللَّهَ
فَذَكَرَكَ وَإِذَا قُلْتَ الْحَمْدُ لِلَّهِ فَقَدْ شَكَرْتَ
اللَّهَ فزَادَكَ وَإِذَا قُلْتَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
فَهِيَ كَلِمَةُ التَّوْحِيدِ الَّتِي مَنْ قَالَهَا غَيْرُ
شَاكٍّ وَلَا مُرْتَابٍ وَلَا مُتَكَبِّرٍ وَلَا
جَبَّارٍ أَعْتَقَهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ

(ك. فى تاريخه عن الحكم بن عمير الشمالى)

RE. 58/9 (*İzâ kulte sübhâna'llâh, fekad zekerta'llâhe, fezekerek; ve izâ kulte el-hamdü li'llâh, fekad şekerta'llâhe fezâdek; feizâ kulte lâ ilâhe illallah, fehiye kelimetü't-tevhîd, elletî men kâlehâ gayrû şâkin, ve lâ murtâbin, ve lâ mütekebbirin, ve lâ cebbârin, a'tekahu'llâhu mine'n-nâr.*)

(*İzâ kulte sübhâna'llâh*) “Sübhâna'llah dediğin zaman, (*fekad zekerta'llahe fezekerek*) Allah'ı zikretmiş olursun; Allah da seni zikreder. Sana Tefvik eder, rahmet eder. Beni tesbih ediyor kulum diye.

⁸ *Kenzü'l-Ummâl*, cl. s.466, no:2030; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.430, no:2518.

Onun için, Cenab-ı Peygamber Efendimiz beş vakit namazın arkasına otuz üç defa *Sübhàna'llàh*, otuz üç defa *El-hamdü li'llâh*, otuz üç defa da *Allàhu ekber* dermiş.

Hız. Fatıma Validemizle Hız. Ali Efendimiz fakru zaruret halindelerdi. Evin tüm işleri Hız. Fatıma'ya kalıyor. Evde su yok, dışarıdan kırba ile gelecek. Kova da yok o zaman. Kırbaların içine dolduracak, arkasına alacak, getirecek suyu eve... Çocukları yıkayacak, yemeğini pişirecek, evini temizleyecek, çamaşırını da yıkayacak bu suyla... Kaç defa gidip gelecek yani. Su da neredeydi biliyor musunuz? Kim bilir Fatih'te mi, yoksa daha uzak bir yerde mi; oradan taşıyacak suyu... Tabii kolay bir şey değil.

Değirmende çevireceksin buğdayı, un yapacaksın. Fırınla evde pişireceksin, yiyeceksin. Bizimki gibi böyle hazır yok. Allah affetsin cümlemizi...

Esirler gelmiş, Cenab-ı Peygamber esirleri dağıtıyor. Şuna buna... Hız. Ali Efendimiz Hız. Fatıma'ya demiş ki:

“—Git babana söyle! Bize de bir esir versin, sen de kurtul bu yükten...”

Gitmiş ama utancından diyememiş. Ertesi gün beraber gitmişler. Hız. Ali demiş ki:

“—Yâ Rasûlallah! Kızının halini görüyorsun, elleri nasır tuttu.”

Hız. Peygamber neticede demiş ki:

“—Kızım yatarken otuz üç defa *Sübhàna’llàh*, otuz üç defa *El- hamdü li’llâh*, otuz dört defa da *Allàhu ekber* de! Bu sana vereceğim hizmetçiden daha hayırlıdır.” demiş.

Şimdi *Sübhàna’llah*’lar, *El-hamdü li’llâh*’lar, *Allàhu ekber*’ler insanlarda büyük kaynaklar hasıl eder. Şimdi *Sübhàna’llah* deyince, Allah-u Teâlâ’yı zikretmemiz dolayısıyla Allah-u Teâlâ bize tevfiik veriyor. Yapmaya imkân veriyor ve merhamet-i ilahiyeyi celbe sebep oluyor.

(*Ve izâ kulte el-hamdü lillâh*) Nimetlerine karşı da bir de *El- hamdü lillâh* diyoruz ya. Bunu da dediğimiz vakitte (*fekad şekerta’llàh*) Allah’ın nimetlerine de şükretmiş olduruz. (*Fezâdeke*) O zaman (*leezîdenneküm*) emri mucibince nimetler mütemadiyen artar. Bir adamın bir nimeti artıyor, demek ki Allah’a şükrediyor. Artmıyorsa, şükrü yok. Şükrü olsa, mütemadiyen artacak.

Rahmetlik dedemden dinlemiştim. Hız. Mûsâ’nın zamanında adamın birisi çok zengin olmuş. Bıkmış artık zenginlikten. Mûsâ AS’a demiş ki:

“—Ya Mûsâ! Şu Cenab-ı Hakla konuşmaya gittiğin vakitte söyle de bu zenginliği artık benden alsın. Vermesin artık, yeter bu kadar.”

Mûsâ AS da söylemiş, Cenab-ı Hak da demiş ki:

“—Çocuklara ekmeği sokakta yedirsin!”

O da söz dinlemiş. Çocuklarına ekmeği sokakta yediriyor. Çıkarken al bir dilim ekmeği diyor. Ama boyunlarına birer torba dikmiş çocukların. Ekmek kırıklarını yere düşürmeyin ha diyerekten tenbih etmiş. Torbanın içerisine dökülüyor.

Daha artıyor, daha artıyor.

“—Ya Mûsâ! Hani azalacaktı?”

Hamd ediyor, şükrediyor benim nimetlerime, saygı gösteriyor. Elbette arttıracacağım onu.

Emr-i ilâhîdir:

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ

(ابراهيم: ٧)

(*Lein şekertüm leezidenneküm*) “Eğer şükrederseniz elbette size olan nimetimi artırırım.” (İbrâhim, 14/7)

(*Feizâ kulte lâ ilâhe illa'llah*) “Lâ ilâhe illa'llah dediğin zaman ise, (*fehiye kelimetü't-tevhîd elletî*) bu tevhid kelimesidir, Allah'ı birleme sözüdür ki; (*men kâlehâ gayrû şâkkîn ve lâ murtâbin ve lâ mütekebbirin ve lâ cebbârin*) tereddüt etmeden, şüphe etmeden, kibirlenmeden, cebbar olmadan, kim bu Lâ ilâhe illa'llah sözünü halisâne söylerse, (*a'tekahu'llâhu mine'n-nâr*) Allah onu cehennemden âzad eder.”

Her namazın arkasından on kere demeyi tavsiye etmişler. Biz sabah ve yatsı vakitlerinde diyoruz ama beş vakitte de söylenebilir, sen

müezzine bakma! Müezzin bize bir şey demese de kendi kendimize çekeceğiz. Onun için her namazın arkasından hiç olmazsa on defa *Lâ ilâhe illa'llah* demeli. Günde hiç olmazsa yüz kere *Lâ ilâhe illa'llah* demeli, en aşağı. Daha fazla yaparsan, daha fazla sevap...

Böyle şeksiz, şüphesiz ve azamet, kibir, gurur yapmadan söylediği takdirde, Cenab-ı Hak onu, bu kelime-i tevhid sebebiyle cehennemden kurtarır.

Hepimiz yaratıldığımız vakitte, iki yer yaratmış Cenab-ı Hak, gâvura da bize de... Biri cennette, biri cehennemde... Cennette de yerimiz var, cehennemde de yerimiz var. Gâvurunki de öyle. Onun da cennette yeri var, cehennemde yeri var. Burada çalışırsın, hangisini kazanırsan, o senin. Cenneti kazındık mı, cennetteki yer bizim. Gâvurun da hakkı vardı orada, cennetteki yeri... Ama kazanamadı o. Onu da bize miras olarak verecekler. Onun mirasçısı olarak biz cennette iki yere sahibiz. Cehennemdeki yerimizi de o gâvura verecekler. Bizim yerimiz de onun olacak.

Biz nasıl kurban kesiyoruz, bunun kanı, derisi, kemiği, eti benim yaptığım kusurlara feda olsun diye, bu çocuğum için feda olsun diye kesiyoruz kurbanı... İşte gâvur da bize feda olarahtan gidecek. Biz de inşaallah kelime-i tevhidin sayesinde kurtulacağız.

Onun için dilimizi bu kelimeye alıştıırıp, daima söylememiz lazım. Öürken de insan alıştığı için kolay olur, söyler, öyle gider ahirete... Cenab-ı Hak nasib etsin...

h. Gece Namazına Kalkınca Biraz Ses Çıkar!

Deylemî Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

إِذَا قُمْتَ مِنَ اللَّيْلِ تُصَلِّي فَاَرْفَعْ صَوُّ
تَكَ قَلِيلًا تَفْزَعُ الشَّيْطَانَ
وَتُوقِظُ الْجِيرَانَ وَتَرْضَى الرَّحْمَنُ

(الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَنَسٍ)

RE. 58/10 (*İzâ kumte mine'l-leyli tusallî, fe'rfa' savteke kalîlen, tûfziu's-şeytâne ve tûkîzu'l-cîrâne, ve türdi'r-rahmâne.*)

(*İzâ kumte mine'l-leyli tusallî*) “Namaz kılmak maksadıyla geceleyin uykunu bölüp kalktığında, (*fe'rfa' savteke kalîlen*) sesini biraz yükselt!” diyor Peygamber Efendimiz.

“Adamın ödünü patlatacak gibi değil de sesini azıcık yükselt!” Ne olur? (*Tûfziu's-şeytâne*) “Böyle yapınca şeytanı korkutursun. Şeytanı telâşa, korkuya düşürürsün. (*Ve tûkîzu'l-cîrâne*) Komşuları da uyandırırısın! (*Ve türdi'r-rahmâne*) Rahman'ı da razı edersin.”

Geceleri kalktığımız vakitte ki, bazı uzun gecelerde mutlaka kalkılır. Namaz da kılacağız. Aldık abdestimizi, durduk namaza...

⁹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.736, no:21450; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.437, no:2529.

“—Azıcık sesini yükselt! İçinden okuma, açıktan oku; şeytanı korkutursun!”

Kur'an okunan yerde, ezan okunan yerde şeytan duramaz! Ezan okunurken öyle bir kaçışla kaçıyor ki, tarifi mümkün değil. Şimdi Kur'an'da da öyle. Kur'an'ın okunduğu yerde de duramaz, kaçır. O bazı ruhani hastalıklar var. O evlerde demek Kur'an okunmadığı için, bunlar insanlara Mûsâllat oluyorlar. Kurtulmaları da mümkün olmuyor, Allah muhafaza etsin...

Etrafta yatanlar var. Biz de sesli sesli okuyunca, onların da uyanmasına vesile oluyoruz, onlar da uyanıyor. Onlar da kalkıyorlar namaza... O zaman Allah-u Teâlâ da razı olur.

Hem kendimiz kalktık, hem etrafımızdakileri kaldırdık. Allah'ın divanına durduk. Gecelerde kimse yok, sessiz sedasız. O güzel gönülle Allah'a bağlamışız kendimizi... Ne kadar güzel bir şey! Allah cümlemize nasib etsin...

1. Namazda Safları Düzgün Tutun!

İbn-i Ebî Şeybe, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْدِلُوا صُفُوفَكُمْ وَسُدُّوا
الْفُرَجَ فَإِنِّي أَرَاكُمْ مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِي

(ش. عن أبي سعيد)

RE. 58/11 (*İzâ kumtüm ile's-salâti, fa'dilû sufûfeküm, ve süddü'l-fürece, fe-innî erâküm min verâi zahrî.*)

(*İzâ kumtüm ile's-salâti*) “Namaz kılmaya kalktığınız zaman, (*fa'dilû sufûfeküm*) saflarınızı düzeltin! Saflarınızı doğru yapın, doğruluğuna dikkat edin!”

(*Ve süddü'l-fürec*) “Namaz kılanların arasında arada gevşek durmalar var da boşluk varsa, onları da kapatın! Aranızda boşluk bırakmayın, omuz omuza sıkışın! (*Feinnî erâküm min verâi zahrî*) Çünkü ben sizi arkamdan da görüyorum.” buyuruyor.

Bu da bizim Peygamberimiz'in bir özelliğidir; arkasındakileri görürdü. Halbuki biz göremeyiz, ama o görürdü.

Cenab-ı Peygamber SAS zamanında saflar düzelmeden “*Allâhu ekber!*” demezdi Peygamber Efendimiz. Saflara bakar, icab ederse kalkar, “Sen geriye, sen ileriye...” diyerek onları nizama sokar, ondan sonra gelir, namaza dururdu.

Şimdi usulen, (*Sevvû sufufeküm*) “Saflarınızı düzeltin!” diye imam bir kere ihtar ediyor.

¹⁰ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.3, no:11007; Beyhakî, *Sünenü'l- Kübrâ*, c.II, s.16, no:2098; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.128, no:402; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.507, no:1355; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.303, no:984; İbn-i Ebî Şeybe, *Mûsânef*, c.I, s.379, no:3839; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.254, no:2518; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.629, no:20607; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.III, s.438, no:2531.

El-hamdü lillâh şimdi de eskisi gibi değil, insanlar gerek askerlik dolayısıyla, gerek tahsilleri dolayısıyla her şeyi bilirler. Kendileri saflarını düzeltirler. Ama yine de saflara bakıyorsunuz, yamukluk olabiliyor.

Kalplerin harekâtı da ona göre oluyor. Saflar doğru olunca, kalpler de doğru oluyor. Saflar bozuk olunca, kalpler de bozuk oluyor. Namazda mıydım, değil miydim farkına varmadan, “*Es-selâmü aleyküm*” diye namazdan çıkıyoruz. Onun için safların düzgünlüğüne dikkat etmek lazım!

Bizim imamımız, İmam-ı Azam Hazretleri:

“—Müezzin efendi, (*Kad kameti’s-salâh*) dediği vakitte namaza durulur.” demiş.

İmam-ı Muhammed ile İmam-ı Yusuf itiraz etmişler:

“—Kameti dinleyip, kamet bittikten sonra namaza durmak daha evlâdır!” diye fetvayı öyle vermişler. Kamette de olur, kamet bittikten sonra da olur.

i. Alimlerin Kıymeti

İbn-i Adiy ve İbn-i Asâkir, Ebû Ümâme RA’dan ve Vâsile ibn-i Ekva’ RA’dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:¹¹

¹¹ İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.V, s.162; Zehebî, *Mîzânü’l-İtidal*, c.III, s.44, no:5531; Ebû Ümâme RA’dan ve Vâsiletü’bnü Ekva’ RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.X, s.172, no:28894; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.IV, s.1, no:2653.

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ جَمَعَ اللَّهُ الْعُلَمَاءَ
فَقَالَ إِنِّي لَمْ أَسْتَوْدِعْ حِكْمَتِي قُلُوبِكُمْ
وَأَنَا أُرِيدُ أَنْ أَعَذِّبَكُمْ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ

(عد. كر. عن أبي أمامة وواثلة معا)

RE. 58/13 (*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, cemaallâhu'l-ulemâe fekalâ: İnnî lem estevdia hikmetî kulûbiküm, ve ene ürîdü en üazzibeküm; üdhulü'l-cenneh.*)

(*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti*) “Kıyamet günü vuku bulduğu zaman, olduğu zaman, geldiği zaman, (*cemaallâhu'l-ulemâe, fekalâ*) Allah alimleri toplayacak ve diyecek ki: (*İnnî lem estevdi' hikmetî fî kulûbiküm, ve ene ürîdü en üazzibeküm*) “Ben sizin kalbinize hadis bilgisini, tefsir bilgisini, din bilgisini, hikmeti, İslâmî hakikatleri, o müslümanca bilgeliği sizi azaplandırmak için koymadım. (*Üdhulü'l-cenneh*) Hadi yallah, cennete girin bakalım!” diye cennete sokacak.

“—Size dünyada hikmeti, dini ilimleri, basîreti vermem, hak ve doğru düşünmek ve söylemek meziyetini vermem sizi azaplandırmak için değildi; sizi şimdi azaplandırmayacağım, hadi bakalım cennete!” diyecek.

Kime diyor bunu? Alimlere diyor. İnşâallah hepimiz de o ulema sınıfına dahil oluruz da hepimiz de böyle cennete gideriz.

Ulema burada, din alimleri. Diğer mesleklerin de alimleri var ama burada matlub olan ilim, dünya ilmi değil, ahiret ilmidir. Çünkü insana lazım olan Allah'ı tanımaktır. Allah'ı tanımadığı takdirde, onun yolunda gitmediği vakitte, dünyayı bilsen kıymeti yok. Asıl matlub Allah'ı tanıyıp, onun yolunda yürümektir. Bugün ilm-i şer'i diyorlar buna.

Çünkü bir rivayette gördüm de çok hoşuma gitti: “Ümmet-i Muhammed'in hepsi ulemadır.” diyor. Niçin? Bu *Lâ ilâhe illa'llâh*'ı diyebilmek kolay bir şey değil. O *Lâ ilâhe illa'llâh* bütün ilimlerin mecmuudur. Varlığın sahibini idrak ediyoruz, ondan *Lâ ilâhe illa'llâh* diyoruz. *Muhammed rasûlü'llah*'ı da tasdik etti miydi, oldu işte ulemadan ...

Ashab-ı kiram ne biliyordu? Hangi fenni biliyordu? Hiçbir şey bilmezlerdi. Okuma yazmaları da içlerinde pek nadir. Okuyup yazdıklarını da bugün biz okuyamayız onların yazdıklarını.

Onların hepsi yıldız mesabesinde, hepsi hidayete vesile. Hangisine yapışırsanız yapışın, mutlaka hidayete gidersiniz. Niçin? Onlar peygamberden aldılar, aldıkları gibi bize de naklettiler.

Kıyamet gününde şehidlerin kanlarıyla, alimlerin mürekkebi tartılacak. Şehid diyecek ki:

“—Bak bu kadar kan harcadım senin yolunda ya Rabbi!”

Ulema da diyecek:

“—Ben de bu kadar mürekkep harcadım bak. Bir şeyler yazdım.”

Teraziye koyacaklar, ulemanın mürekkebi, şehidanın kanından ağır gelecek. Çünkü şehid süngü kullanacak yahut ok atacaktır... Nereye kadar gider? Şuraya kadar gider. Daha ileriye gidemez, bir hududu var. Ama ilim dünyayı dolaşır. İlmin hududu yok, dünyaya yayılır. Eh Allah'ın nasib ettiği insanlar da hidayete erişir.

Sizden rica ederim, her gün okumayı ihmal etmeyin! Cenab-ı Peygamber Efendimiz, “İki günü müsavi olan zarardadır.” demiş. Dün ile bugün aynı olmamalı, her ilimde günden güne ilerlememiz lazım.

Çok kızıyor insan bazen kendi kendine: Şu köprüyü biz neden yapamadık? Buradaki o mühendisler toplanın, gidin. Amerikaya mı gideceksiniz, nerede varsa bu ilim, tetkik edin. Bu adamlar nasıl yaptıysa, biz de yapalım bunu. Yapamaz mıydık? Pekâla yapmamız lazım. Onlara muhtaç olduğumuz taktirde ne kıymetimiz kalır bizim.

j. Belâlara Sabretmenin Karşılığı

İbnü'n-Neccâr, Hz. Ömer RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²

¹² *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.334, no:6814; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.3, no:2657.

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ جِئَ بِأَهْلِ الْبَلَاءِ
فَلَا يُنْشَرُ لَهُمْ دِيْوَانٌ وَلَا يُنْصَبُ لَهُمْ
مِيزَانٌ وَلَا يُوَضَعُ لَهُمْ صِرَاطٌ وَيُصَبُّ
عَلَيْهِمُ الْأَجْرُ صَبًّا

(ابن النجار عن عمر)

RE. 58/14 (*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, cîe bi-ehli'l-belâi, felâ yünşerü lehüm dîvânün, ve lâ yünsabü lehüm mîzânün, ve lâ yûdau lehüm sırâtun, ve yusabbü aleyhimü'l-ecrü sabbâ.*)

(*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti*) “Kıyamet günü geldiği, kıyamet koptuğu zaman, (*cîe bi-ehli'l-belâi*) belâyaya müptela olan kimseler getirilir.” Hastalıktan, fukaralıktan, çeşitli ibtilâlardan dolayı ömrü böyle geçiyor. Doktordan doktora, hocadan hocaya koşuyor. Kapı kapı dolaşıyor, yardım isteyerekten.”

(*Felâ yünşerü lehüm dîvânün*) “Onlar için divan açılmaz. (*Ve lâ yünsabü lehüm mîzânün*) Mizan kurulmaz.”

(*Ve lâ yûdau lehüm sırâtun*) “Onlara sırat da konulmaz, ‘Cehennemini geçsinler.’ diye köprü de konulmaz. (*Ve yüsabbü aleyhimü'l-ecrü sabbâ*) Onların üzerine şakır şakır sevaplar yağdırılır; sevaplar üzerine dökülür de dökülür.”

Allah Celle ve A'lâ bunları rahmete gark eder, cennete atar bunları. O iptilâ sahibi imanlı ise, “Allah’tan geldi, ne yapalım?” diyerekten ona şükrediyorsa; bu ahirette hiç hesap görmeden, mizana girmeden, Sırattan geçmeden uçup gidecek cennete...

Onun için ibtilâlara mümkün mertebe hiç olmazsa üç gün sabretmeli. Sonra derdini açarsa, şikâyet tarzıyla değil de;

“—Yâhu uyuyamıyorum geceleri, ne yapayım?”

Önüne gelene söyler, önüne gelene söyler... Yok, öyle değil. Şikâyet tarzıyla değil de, bir çare var mı bu ibtilaya diyerekten bir çare arar. Yoksa şikayet olursa, bu sevabı kaçıırır.

k. Yöneticinin Ahirette Hesap Vermesi

Taberânî, Âsım ibn-i Ebû Süfyan es-Sakafî RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ أُمِرَ بِالْوَالِي فَيُوقَفُ عَلَى
جَسْرِ جَهَنَّمَ فَيَأْمُرُ اللَّهُ الْجِسْرَ فَيَنْتَفِضُ
إِنْتِفَاضَةً فَيَزُولُ كُلُّ عَظْمٍ مِنْهُ عَنْ مَكَانِهِ ثُمَّ
يَأْمُرُ اللَّهُ الْعِظَامَ فَتَرْجِعُ إِلَى مَكَانِهَا ثُمَّ يَسْأَلُهُ
فَإِنْ كَانَ لِلَّهِ مُطِيعًا اجْتَبَدَهُ فَأَعْطَاهُ كِفْلَيْنِ
مِنَ الْأَجْرِ وَإِنْ كَانَ عَاصِيًا خَرَقَ بِهِ الْجِسْرَ

فَهَوَىٰ إِلَىٰ جَهَنَّمَ سَبْعِينَ خَرِيفًا

(طب . عن عاصم بن أبي سفيان الثقفي)

(*Izâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, ümire bi'l-vâlî feyûkafüalâcisri cehenneme, feye'müru'llâhu'l-cisre feyentefidu intifâdaten, feyezûlü küllü azmin minhü min mekânihî, sümme ye'müru'llahu'l-izâme feterciu ilâ mekânihâ, sümme yes'elühû, fein kâne li'llâhi mutîan, ictebezehû, featâhu kifleyni mine'l-ecri; ve in kâne âsiyen, hurrika bihî'l-cisrû, fehevâ ilâ cehenneme seb'înâ harîfâ.*)

(*Izâ kâne yevmü'l-kıyâmeti*) “Kıyamet günü olduğu zaman, (*ümire bi'l-vâlî*) vali emrolunur, huzura getirilir. (*Feyûkafü alâ cisri cehenneme*) Cehennem köprüsü üzerinde durdurulur. (*Feye'müru'llâhu'l-cisre feyentefidu intifâdaten*) Allah, köprüye emreder ve köprü şiddetle sarsılır.

Geçen gün bizim Boğaz Köprüsü de rüzgâra tutulmuş da böyle sallanıyormuş. Sonra iki taraftan yolu kesmişler, arabalar içine girmesin, ne olur ne olmaz diye. Kopma ihtimali de olduğundan, fırtına olduğu vakitte kapalı kalmış.

¹³ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVII, s.175, no:464; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.372, no:9041; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.20, no:7383; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahabe*, c.XV, s.216, no:4808; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.553; Asım ibn-i Ebî Süfyan es-Sakafî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.44, no:14773; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.497, no:2647.

Allah'ın emriyle köprü sallanıyor, nasıl sallanıyorsa; (*feyezûlü küllü azmin minhü min mekânihî*) öyle ki, o valinin her kemiği yerinden ayrılır. Korkudan, valinin kemikleri birbirinden ayrılır.

Sümme ye'müru'llahu'l-izâme feterciu ilâ mekânihâ) Sonra Allah o kemiklere emreder de onlar da yerlerine gelir. (*Sümme yes'elühû*) Sonra da Allah valiyi sorguya çeker. (*Fein kâne li'llâhi mutîan, ictebezehû, featâhu kifleyni mine'l-ecri;*) Eğer o Allah'a mutî bir kimse idiyse, onu geçirir ve onun ecrini iki misline çıkarır. (*Ve in kâne âsiyen, hurrika bihî'l-cisrû, fehevâ ilâ cehennemese seb'inâ harîfâ*) Şayet asi bir kimse idiyse, köprü yarılr ve o Cehennemine içine yetmiş yıl düşer.

Allah muhafaza etsin. Büyük adam olmak iyi de, orada Allah-u Teâlâ'ya muti olup, kimsenin hakkını kimseye geçirmemek, haksızlık yapmamak lâzım!

I. Kardeşini Affedenlerin Mükâfâtı

Okuduğumuz ilkhadîs-i şerîf, Râmûzü'l-Ehâdîs'in 59. sayfasının 1. hadîs-i şerîfidir. Peygamber SAS Efendimiz, bu hadîs-i şerîfnde affetmenin kıymeti üzerinde bizim bilgi kazanmamız için bir malûmat veriyor, buyuruyor ki:¹⁴

¹⁴ Beyhakî, Şuabü'l-İman, c.VI, s.44, no:7451; Hatîb-i Bağdâdî, Târih-i Bağdad, c.VI, s.145; İbn-i Asâkir, Târih-i Dimaşk, c.VII, s.156; İmran ibn-i Husayn RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.375, no:7013; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.15, no:2678.

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ مِنْ بَطْنَانِ
الْعَرْشِ أَلَا لِيَقُومَنَّ الْعَافُونَ مِنَ الْخُلَفَاءِ
إِلَى أَكْرَمِ الْجَزَاءِ فَلَا يَقُومُ إِلَّا مَنْ عَفَا

(خط . كر . عن عمران بن حصين)

RE. 59/1 (*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, nâdâ münâdin min butnâni'l-arşı: Elâli-yekûmenne'l-âfûne mine'l-hulefâi, ilâ ekremi'l-cezâi, felâ yekümü illâ men afâ.*)

(*İzâ kâne yevmü'l-kıyâme*) “Kıyamet günü olduğu zaman, (*nâdâ münâdin min butnâni'l-arş*) Arş’ın ortasından bir münâdî nida eder. Mahşer halkına, kalabalıklara seslenir.”

(*Elâ*) “Âgâh olun, mütenebbih olun, dikkat edin! (*Li- yekûmenne'l-âfûne mine'l-hulefâ*) Allah-u Teâlâ’nın halifelerinden affedici olanlar kalksın!” diye seslenir. Nereye kalksınlar? (*İlâ ekremi'l-cezâ*) Mükâfâtların en cömertlerini gelip almak üzere kalksınlar, kalabalığın içinden çıksınlar, gelsinler.” diye seslenilir. (*Felâ yekümü illâ men afâ*) Ancak dünyada affetmiş olanlar, affedici olanlar, affetmiş olanlar kalkarlar.”

Niçin? Allah affedici. Allah affedici olduğu için beşerden de affedicileri, kendisine halife olarak isimlendiriyor. Affedici. Binâen aleyh kusur çok, hepsi bizde. Eğer Allah-u Teâlâ bizim kusurlarımızla bizi muaheze etse, hiç kımıldamaya halimiz yok. Fakat affediyor bizi...

Binâen aleyh, bu kardeş de bir hata yapmış. Kavga edip küsmektense affediverirsin.

Ama bazı adamlar çok titiz oluyor, asabi oluyor, isterim de hakkımı isterim diyerekten tepiniyor, ya ölyüor, ya öldürüyor.

Bu lütfa ancak affediciler mazhar olur. Affedici olmaya dünyada da çalışmak lazım. Orada belki mecburî affedeceğiz ama burada da affedici olmamız lâzım!

m. Ancak Allah İçin Olan Ameller Kabul Edilecek

İbn-i Asâkir, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ يُجَاءُ بِالْأَعْمَالِ فِي صُحُفٍ
مُحَكَّمَةٍ فَيَقُولُ اللَّهُ اِقْبَلُوا هَذَا وَرُدُّوا
هَذَا فَتَقُولُ الْمَلَائِكَةُ وَعِزَّتِكَ مَا كَتَبْنَا
إِلَّا مَا عَمِلَ فَيَقُولُ إِنَّ عَمَلَهُ كَانَ لِغَيْرِي
وَإِنِّي لَا أَقْبَلُ الْيَوْمَ إِلَّا مَا كَانَ لِرَجُلِي

(كر. عن أنس)

¹⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.183, no:6133; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.635, no:18395, 18396; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.477, no:75/6; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.IV, s.20, no:2688.

RE. 59/2 (*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, yücâü bi'l-a'mâli fî suhufin muhkemetin, feyekûlu'llâhu: İkbelû hâzâ, ve rüddû hâzâ! Fetekûlü'l-melâiketü: Ve izzetike mâ ketebnâ illâ mâ amile, feyekûlü: İnne amelehû kâne li-gayri vechî, ve innî lâ akbelü'l- yevme illâ mâ kâne li-vechî.*)

(*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmet*) “Kıyamet günü olduğu zaman, (*yücâü bi'l-a'mâli fî suhufin muhkemetin*) muhkem yazılı defterlerin içinde ameller Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin divan-ı ilâhîsine getirilir, sunulur.”

Bunlar hep güzel şeyler. Kıyamet gününde hepimizin amelleri; işte şu kadar namaz kılmış, bu kadar oruç tutmuş, bu kadar sadaka vermiş, bu kadar hacca gitmiş. Hepsi bir tomar halinde gelir. Hem de sağlam, hiçbir şeyi eksik değil, hepsi içerisinde... Arz ederler:

“—Yâ Rabbi, bunlar bu kulunun amelleri. Namazı, orucu, şuyusu, buysu, hepsi içinde...”

(*Feyekûlu'llâhu*) Cenab-ı Hak der ki: (*İkbelû hâzâ, ve rüddû hâzâ!*) “Şunları kabul edin, bunları da reddedin!”

(*Fetekûlü'l-melâiketü*) Melekler derler ki: (*Ve izzetike mâ ketebnâ illâ mâ amile*) “Yâ Rabbi! İzzet ü celâlin hakkı için biz yanlış bir şey yazmadık. Bu adam ne yaptıysa onu yazdık. Binâen aleyh bunların hepsi bu adamın!”

(Feyekùlu) Cenab-ı Hak der ki:

(*Inne amelehû kâne li-gayri vechî*) “Sizin haberiniz yok; onun o yaptığı benim için değildi. Allah’ın rızası yalnız olur. Bu rızaya başkalarının karıştırılması caiz değil. Hatta ve hatta ... Cuma namazlarında müezzinler adet, okurlar. Bilâl-i Habeşî’nin ruhu için, gelen geçen imamlarımızın ruhu için, caminin banisi için, şusu için, busu için, cemaat için, bir de Allah rızası için der. Bu küfre kadar gider derler. Niçin sen Allah’ın rızasıyla, cemaatin rızasını bir tutuyorsun? Allah başka, mahlûk başka...

Ya Allah rızası için dersin yahut filanların rızası için dersin. Allah’la ikisini karıştırmazsın. Binâen aleyh yaptığımız ameli şimdi Ahmed beni beğensin diye, Mehmed de beni beğensin diye yaparsak, Allah-u Teâlâ ona bir şey vermez. Hiçbir sevap alamaz. Yapılan ibadet ancak Allah için yapılır. Onu da Allah biliyor, başkası bilmez. Allah kendi rızası için yapılanları kabul ediyor, rızasından gayri olanları geri çeviriyor.

(*Ve innî lâ akbelü’l-jevme illâ mâ kâne li-vechî*) “Ben bugün ancak benim için halisâne olarak yapılmış olan ibadetleri kabul ederim, başkalarını kabul etmem!” buyuruyor.

n. Mevki ve Makamdan da Sorgu Olacak!

Temmâmü’r-Râzî ve Hatîb-i Bağdâdî, Abdullah ibn-i Ömer RA’dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ دَعَا اللَّهُ بِعَبْدٍ مِنْ

عَبِيدِهِ فَيَقِفُ بَيْنَ يَدَيْهِ فَيَسْأَلُهُ

عَنْ جَاهِهِ كَمَا يَسْأَلُهُ عَنْ مَالِهِ

(تمام، خط . عن ابن عمر)

RE. 59/3 (*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, dea'llâhu bi-abdin min abîdihî, feyakıfu beyne yedeyhi, feyes'elühû an câhihî, kemâ yes'elühû an mâlihî.*)

(*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti*) “Kıyamet günü olduğu zaman, (*dea'llâhu bi-abdin min abîdihî*) kullarından bir kulu huzuruna çağırır.”

(*Feyakıfü beyne yedeyhi*) Kul Allah'ın huzurunda, Huzur-u Rabbü'l-izzette divana durur. (*Feyes'elühû an câhihî*) Allah ona mevki ve makamını da sorar; (*kemâ yes'elühû an mâlihî*) malını sorduğu gibi...”

¹⁶ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.142, no:448; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.33, no:18; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.I, s.98, no:97; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.627, no:18374; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VII, s.171; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.III, s.137; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VIII, s.99, no:4204; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LI, s.172; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.VI, s.330, no:1177; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.459, no:7430; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.5, no:2662.

Kıyamet gününde huzur-u Rabbü'l-âlemînde sorgu sual olurken, “Nereden kazandın bu parayı ve nereye harcadın bu parayı?” diye malından sorgu olduğu gibi, mevkiinden de sorgulanır.

İnsanların üzerinde bir memuriyet var tabaka tabaka, askerlikte paşalığa kadar gider. Muhtarından tut da valisine kadar hep bunlar derece derece...

“—De bakalım, sen muhtarlığın vaktinde, yahut kaymakamlığın vaktinde, yahut valiliğin vaktinde nasıl yaptın idareni? Onun cevabını ver bakalım!”

Bu cevap verilmedikçe olmuyor. Dört şeyden sorulacak. Bakalım bu parayı nereden kazandın, nereye harcayacaksın. Ömrünü nasıl geçirdin, gençliğini nerede harcadın?

Onun için, bugün bir şey gördüm: Allah malı bizim refahımız, ahiretimizi kazanmamız için vermiş. Bu mal ile ahiret kazanılmak şartıyla... Ahiret amellerine harcanmak için kazanılan paralar hep sevaptır. Ama dünya maksadıyla kazanılıyorsa, yazık onların haline artık.

Binâen aleyh;

“—Sefih insanlara mallarınızı vermeyin!” diyor.

“—Canım acıdık işte...”

Ama namazı yok, abdesti yok, tahareti yok, beynamazın birisi... Bu adama sen para verirsin, gidiyor bu kumarhanede yahut başka bir yerde bunu yiyecek. Sen nasıl veriyorsun o parayı?

Bu parayla sen cenneti kazanacaktın. Cenneti kazanacağıın yere verirsen, senin için fayda verir. Yoksa cehennemi kazanacak yerlere verirsen, o da seni niçin vebaldir.

Bu parasını harcamasını bilmeyen adama sefih diyorlar. Sefih parasını harcamasını bilmiyor, akli ermiyor. Kâr nerede, zarar nerede, hayır nerede, şer nerede; bunu idrak edemeyen adam. Parası var, babasından, dedesinden kalmış. Milyonlarca lira. Ama bu kendi akli ermediği için bunun etrafındaki mirasçılıarı, varisleri der ki hâkime:

“—Hâkim bey, bu bilmiyor parayı harcamasını!”

Ona bir vâsi tayin eder hakim, buna günde ne kadar harcar; beş lira, on lira... “Buna her gün beş lira, on lira verirsin, fazla vermeyeceksin.” der. Onun malını zaptederler ve ona gündelik parasını verirler, hâkimin emriyle... Allah’ın emri de böyle...

Niçin? Parasını harcamasını bilmiyor.

Onun için, paralarınızı muhakkak Hakk’ın rızası yollarına harcayın!

خَيْرُ الْمَالِ مَا أَنْفَقَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

(Hayru’l-mâl, mâ ünfiika fî sebîli’llâh) “Malın hayırlısı, Allah yolunda harcanan paralardır.” Hz. Ebû Bekir, Hz. Ömer ve Hz. Osman’ın harcadıkları gibi.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize de malımızı Allah yolunda harcamayı nasib etsin...

o. Kâfirlerin Mü'minlere Fidyeye Olması

Müslim, Ebû Mûsâ el-Eş'ârî RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ أَعْطَى اللَّهُ كُلَّ رَجُلٍ
مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ رَجُلًا مِنَ الْكُفَّارِ فَيُقَالُ لَهُ
هَذَا فِدَاؤُكَ مِنَ النَّارِ

(م. عن أبي موسى)

RE. 59/4 (*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, a'ta'llâhu külle racülin min hâzihi'l-ümmeti racülen mine'l-küffâri, feyükâlü lehû: Hâzâ fidâüke mine'n-nâr.*)

(*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti*) “Kıyamet günü olduğu zaman, (*a'ta'llâhu külle racülin min hâzihi'l-ümmeti racülen mine'l-küffâri*) bu ümmetten her bir adam için Allah kâfirlerden bir adam verir. (*Feyükâlü lehû*) Sonra bu müslümana denilir ki: (*Hâzâ fidâüke mine'n-nâr*) Bu senin cehennemden âzatlığındır.”

¹⁷ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXV, s.201; Beyhakî, *el-Ba's ve'n-Nüşûr*, c.I, s.89, no:83; Ebû Mûse'l-Eş'ârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.73, no:287; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.III, s.496, no:2645.

Kıyamet oldu şimdi. Allah Celle ve A'lâ bu Ümmet-i Muhammed'in her bir kuluna, kâfirlerden birisini verecek. "Bu senin için cehennemlik olarak feda olunmuştur. Sen cennete, o cehenneme..." denilecek.

Allah hepimizi affetsin... Ölüm var ya, insan öldüğü vakitte, gözünün önünde bütün hayatını ona arz ederler. O anda işte ruhu da çıkmak üzere. Fakat hayatı çocukluğundan itibaren gözünün önünde canlanır. Sen bakarsın ki ölen kimse gözünü dikti bakıyor. O hayatını seyrediyor.

O hayatını seyrederken, hayırlı ise sevinç ve sürur içinde kapanır gider. Eğer korkunç bir şekildeyse suratı ekşir, büzülür, o da öyle gider.

Öldükten sonra girdik mezara... Mezara girdiğimiz vakitte size kazandığımız yer neresiyse dünyada. Cenneti mi kazandık, yoksa cehennemi mi kazandık? Hangi tarafı kazandıysak, sabah bir, akşam bir gösterilir. Nasıl bizim gözümüzün önünde televizyon oynuyor, sabah akşam seyrediyoruz. Gözümüzün önüne cennet de gelir, cehennem de gelir.

Cennet bahçeleri senin yerin, fakat ucu yok, bucağı yok... Şadırvanlar, fıskiyeler, envai çeşit nimetler.

"—Ooo, ne mutlu bana, çok şükür yâ Rabbi!" der.

Öbürü de Allah Peygamber, ibadet taat bilmemiş, iman bilmemiş. O da gözünü yummuş gitmiş. Ona da cehennemın çukurları bir sabah, bir akşam arz olur. Ta kıyamet kopuncaya kadar devam eder.

Allah cümlemize imanla göçmeyi nasib etsin...

Onun için oraya fedai olarıktan kâfirler gönderilecek. Biz de cenneti kazanamazsak, bizim yerimiz de cennetliklere verilecek.

ö. Allah Rızası İçin Yapılmayan Amel

İbn-i Sa'd, Ebû Saîd ibn-i Ebî Fudale RA'dan rivayet etmiş. Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:¹⁸

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ مِّنْ

عَمَلٍ عَمَلًا لِّغَيْرِ اللَّهِ فَلْيَطْلُبْ

ثَوَابَهُ مِمَّنْ عَمِلَهُ لَهُ

(ابن سعد عن أبي سعد بن أبي فضالة)

RE. 59/5 (*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, nâdâ münâdin: Men amile amelen li-gayri'llâhi, felyatlüb sevâbehû mimmen amelehû lehû.*)

(*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, nâdâ münâdin*)
“Kıyamet günü olduğu zaman, bir münâdî seslenir: (*Men amile amelen li-gayri'llâhi*)

¹⁸ *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.96, no:264; *Câmiü'l-Hâdîs*, c.IV, s.16, no:2681.

Allah'tan başka bir sebeple amel işleyen kişi, Allah için değil, Allah'tan gayrı için amel işleyen bir kişi, (*felyatlüb sevâbehû mimmen amelehû lehû*) bu ameli kimin için işlemişse, gitsin sevabı ondan istesin. Gelip Allah'tan sevap beklemesin!”“

“—Canım, bu kadar namazlar kıldık ya?” diyecek.

“—Onun için kıldın, benim için kılmadın ki.” denilecek.

p. Alimlerin Mürekkebi, Şehidlerin Kanı

İbnü'n-Neccâr, Enes RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ يُوزَنُ دِمَاءُ
الشُّهَدَاءِ بِمِدَادِ الْعُلَمَاءِ فَيَرْجَحُ
مِدَادُ الْعُلَمَاءِ عَلَى دِمَاءِ الشُّهَدَاءِ

(ابن النجار عن أنس)

RE. 59/6 (*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, yûzenü demü'ş-şühedâi bi-midâdi'l-ulemâi, feyureccehu midâdü'l-ulemâi alâ demi'ş-şühedâi*)

(*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti*) “Kıyamet günü oldu mu, (*yûzenü demü'ş-şühedâi bi-midâdi'l-ulemâi*) şühedanın kanıyla ulemanın

¹⁹ *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.23, no:2694.

mürekkebi tartılır. (*Feyureccehu midâdü'l-ulemâi alâ demi's-şühedâi*) Ulemanın mürekkebinin ağırlığı, şühedanın kanının ağırlığından fazla gelir.”

r. Hz. Fatıma'nın Cennete Gidişi

Ebû Bekir eş-Şâfiî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²⁰

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ مِنْ
بُطْنَانِ الْعَرْشِ أَيُّهَا النَّاسُ غُضُّوا
أَبْصَارَكُمْ حَتَّى تَجُوزَ فَاطِمَةُ إِلَى الْجَنَّةِ

(أبو بكر في الغيلانيات عن أبي هريرة)

RE. 59/7 (*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti, nâdâ münâdin min butnâni'l-arşı: Eyyühe'n-nâsü, guddû ebsâreküm, hattâ tecûze fâtımetü ile'l-cenneti.*)

(*İzâ kâne yevmü'l-kıyâmeti*) “Kıyamet günü olduğu zaman, (*nâdâ münâdin min butnâni'l-arşı*) Arş'ın orta yerinden doğru bir münâdî nida eder. Bir çağırın, seslenen yüksek sesle seslenir, çağırır, bağıırır.

²⁰ Ebû Bekir eş-Şâfiî, *el-Gaylâniyât*, c.İ, s.534, no:686; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.106, no:34210; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.96, no:263; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.16, no:2679.

Der ki:

(*Eyyühe'n-nâs*) “Ey insanlar! (*Guddû ebsâreküm*) “Gözlerinizi kapayın! (*Hattâ tecûze fâtımetü ile'l-cenneti*) Hz. Fâtıma RA cennete geçinceye kadar bakmayın!”

Allah şefaathine nail etsin... Ehli beyti sevmek, üzerimize vacip... Cenab-ı Peygamber'in kızı, Hz. Fatıma yarın yevm-i kıyamette cennete giderken olan bir şey bu. Onun kıymetinin yüksekliğini bize göstermek için. Bize diyecekler ki:

“—Gözlerinizi yumun bakalım!”

Ama burada çok ders var ha... Peygamberimiz orada, ahiret orası... Orada nâ-mahremlik falan artık söz konusu değil. Ama öyleyken denilecek ki:

“—Gözünüzü kapayın, çünkü Hz. Fatıma geçiyor.”

Şaka değil. Onu görmeyin! Niçin? Ondaki saltanat, dünya saltanatlarına benzemez

Ah ah! Bugün bizim derdimiz çok büyük. Kızlarımızı gelin ederken ne kılığa sokuyoruz biliyor musunuz? Bu kılıklar nereden geldi bize? Damadın da hayrı kalmıyor zavallı, paraları harcamaktan... Entarisiymiş, şusuymuş, busuymuş, bir sürü saltanat. Canım Peygamber SAS'in kızı Hz. Fatıma nasıl gelin oldu, okumadınız mı hiç?

Bu paraları hayırlara harcasak, göklerimiz tayyareyle dolar, denizlerimiz de gemiyle dolar. Niçin? Kırk milyon insan bu belânın içerisinde... Kırk milyon... Milyara varıyor diyorlar müslümanın sayısı ama bu çeşit müslümanız işte...

Onun için, bir zaman gelecek ki ahir zamanda benim ümmetim kitapları var ama kitabın resmi var. Önünde duruyor ama kendisinin haberi yok. Rafa atmış, tavana da koymuş. Orada asılı ama okuyan yok. Okuduğuyla amel eden de yok. Şimdi var mı bir tane aile ki, kızını eski zamandaki gibi gelin edebilsin.

Dün bir nikâha çağırmışlar. Anne diyor ki:

“—Ben kızımı gelinlik elbisesiyle götürmeden vermem damada!”

O gelinlik elbisesini giyecek, herkese kendini göstererek gidecek. Bundan da anne kıvanacak.

Hız. Fatıma gelin oldu gitti. Şimdi gâvurlar var, o zaman da var gâvurlar yani. Gâvurlar Hız. Fatıma'yı çağırmışlar düğüne, kendi düğünlerini görsünler diye. Hız. Fatıma ne getirmiş babasının evinden? Bir hırkaları var. Yarısı altlarında, yarısı üstlerinde. Şimdi gâvurlar tabii debdebeli, saltanatlı bir düğün. Hız. Fatıma nasıl gidecek şimdi o düğüne. Onun giyeceği yok. Allah-u Teâlâ cennetten ona bir elbise gönderdi. Hayran kaldılar tabii onlar.

Şimdi bugün de Cenab-ı Hak ona mükâfaten “Gözünüzü yumun!” diyor bize. Hız. Fatıma geçecek, Peygamberin kızı geçecek. Şimdi

burada bize de bir ders var gene. Siz kadınlara bakmayın! Niçin? Ben size bir şehvet verdim, onu önleyemezsiniz. O gençliğin verdiği kuvvet sayesinde, nefisler çileden çıkar, günahlara girersiniz. Binâen aleyh bakmayın!

Cenâb-ı Hak Kur'an-ı Keriminde buyuruyor ki:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ

وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ

(النور: ٣٠)

(Kul li'l-mü'minîne yeğuddù min ebsârihim ve yahfezû furûcehüm) “Ey Rasûlüm mü'min erkeklere söyle, gözlerini kapatsınlar, namuslarını muhafaza etsinler, nâ-mahreme bakmasınlar.” (Nur, 24/30)

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ

وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ

(النور: ٣١)

(Ve kul li'l-mü'minâti yağdudne min ebsârihinne ve yahfazne furûcehünne) “Ey habibim, mü'min kadınlara da söyle, onlar da gözlerini muhafaza etsinler, nâ-mahremre bakmasınlar ve namuslarını korusunlar.” (Nûr, 24/31)

Kadınlara da bakmak yasağı var. Bize de diyor, kadınlara da diyor. Niçin? Bakılınca işte o temasların, bakışların altından felâketler doğuyor da ondan... Onu önlemek için de gözü yummaktan başka çare yok...

Burada kalsın. Allah kusurlarımız affetsin...
Salât u selâm okuyalım beraber:

“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ...
Muhammedinin- nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ...
Âlihîî, ve sahbihîî, ve sellim.” (3 defa)

Cenab-ı Hak sevgili Peygamberimizin şefaatine
cümlemizi nâil eylesin...

El-fâtihah!

Mehmed Zâhid KOTKU

30. 05. 1976 - İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis
Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü